Politická situace.

Nyní, když jistým jest, že demokratickému lístku národním schválení strany populistické se dostane a že místo navržení lístku samostatného, schválen bude národní lístek demokratický, všeobecně doznává se, že většina strany republikánské v koleji elektorální velkou nebude, při čemž ovšem není ani vyloučena možnost, že většiny nedostane se žádné ze stran a že volba presidenta a náměstka jeho kongresu by připadla.

Vítězství strany republikánské považováno může býti za jisté v 18 státech a sice: ve státech novo-anglických a v New Yorku, New Jersey, Pennsylvanii, Delaware, Maryland, Ohio, Indiana, Illinois, Michiganu, Wisconsinu, Minnesotě a Iowě, čímž dostalo by se republikánům 238 hlasů elektorálních, což by bylo o 14 více, než ku zvolení lístku republikánského zapotřeby by bylo. Jsou ovšem někteří republikáné, kteří pochybují o vítězství strany své v Delaware, Maryland a Indi
ně, za to však ale počítají jiní do řady republikánské West Virginii a Kansas neb Nebrasku. Nechť si jest pak správným odhadování to či ono, tu jistým přec jen zůstává, že v každém pádu většina nebude velkou. Z počátku ovšem předpovídána byla většina daleko větší, leč odtržením se států stříbrařských od strany republikánské situace valně se změnila, neboť tím několik států učiněno bylo buď úplně populistickými, demokratickými neb aspoň státy pochybnými, kdežto před konvencí st. louisskou vším právem do řady států republikánských počítány býti mohly.

Z výše uvedeného seznamu patrným jest, že za stát republikánský není počítán žádný, o jehožto věrnosti ku straně by se v nejmenším pochybovalo. Mimo toho dlužno doznati, že vyhlídky dobrými jsou na vítězství ve West Virginii, kdež jak zlaťaři tak i ochranáři v převážné většině jsou. Kansas též, dle docházejících zpráv, vyléčen jest již z třeštění populistického a možno očekávati tam vítězství lístku republikánského slušnou většinou. Nebraska stála roku 1892, kdy republikáné několik států pochybných ztratili, v řadách republikánů, a vdor tomu, že kandidát demokratický z Nebrasky pochází a že mimo demokratů i populisté a po případě i stříbrařští republikáné hlasovati pro něho budou, možno tvrditi, že i letos většinu pro lístek republikánský vrhne.

Po uvážení všech těchto okolností možno tvrditi, že z boje strana republikánská vyjde vítězně, neboť každý poctivý muž snažiti se bude o to, aby dolar plnocenný nad dolarem znehodnoceným zvítězil. Aby vítězství toto bylo tím jistějším, dlužno dbáti o to, aby každý republikán při volbě povinnost svou vykonal a aby každý, jemuž záleží na tom, aby úvěr a dobrá pověst Spojených Států byla zachována, hlasu svého pro navržence republikánské odevzdal.

Čechové a jejich zápas o samosprávu.

Nákladem Pokroku Západu vydána byla v brožurce přednáška pod výše uvedeným názvem, kterou připravil p. Lev J. Palda pro literární klub Astorovy knihovny v New Yorku a upravil pak pro měsíčník Midland Monthly. Tento český překlad přednášky tvoří brožůrku 40 stránek obsahující vyobrazení Jana Husa, Jana Žižky, Jana Amose Komenského a Josefa Jungmana. Cena pouze 10ct. třeba v kolkách. Dva sešity měsíčníku Midland Monthly, obsahující tutéž přednášku v angličině, za 25ct.

Pokr. Západu Omaha, Neb.

Zlatá měna.

Mezi lidem nedostatečně neb i nesprávně poučeným — píše "Slavie" — mnohé převrácené názory o tom, co je měna zlatá a co stříbrná; mnozí se lekají slova "zlato", ačkoli zlatou měnu máme v Soustátí dnes a měli jsme ji už posledních 50 let; mnozí si představují zlatou měnu tak, že bychom pak směli míti pouze jenom zlaté peníze a žádné jiné a tak dále; jiní zase stříbro přímo zbožňují, ač nevědí proč a proklínají zlato zrovna jako ďábelský vynález a také nevědí proč. Tyto falešné dojmy o zlaté a stříbrné měně veskrze vyplývají z nesprávného pojetí o úkolu peněz a ze zmatení dvou různých pojmů, které třeba vždy přísně od sebe odděliti.

Peníze totiž konají dva důležité úkoly, které však jsou od sebe docela rozdílné a které si mnozí lidé matou. A z tohoto zmatku pocházejí všechny finanční blndy dnes tak rozšířené. Ony dva důležité úkoly peněz jsou tyto:

1. Peníze slouží za základní měřítko hodnoty.

2. peníze slouží za oběhový prostředek výměny.

Tyto dva úkoly peněz jsou od sebe pověždy nesmírně rozdílny! To by měl každý míti vždy na paměti, chce-li finanční otázce dobře rozuměti. Aby peníz mohl býti měřítkem hodnoty, musí patrně sám nějakou hodnotu míti, neboť hodnota nedá se měřiti ničím jiným nežli zase hodnotou, jako délka délkou, váha váhou. V tom smyslu tedy výraz "zlatá měna" pouze znamená, že se hodnota zboží měří dle zlata a že slovo "dollar" představuje takovou cenu jakou má 23.22 gránů zlata. Takový 'dollar' koupí dva bušle pšenice, takový dollar koupí 702 grány ryzího stříbra, zaplatí stravu a byt na dva dny. Jest to tedy dollar značné hodnoty — koupí 5kráte tolik zboží co rakouská koruna nebo francouzský frank, 4kráte tolik co německá marka a 25kráte tolik co turecký piastr.

Za měřítko hodnoty, jak praveno, hodí se jen něco co hodnotu má a od pradávné doby bývalo v té příčině používáno drahých kovů, zlata a stříbra sice proto, že jsou drahé a v malém kousku obsahují značnou hodnotu. Papír ani kůže nehodí se za měřítko hodnoty, poněvadž jsou příliš laciny. Také jiné kovy (mimo platinu) sotva by se hodily za měřítko hodnoty, jak lze seznati z této poměrné tabulky jejich cen dle váhy:

zlato	1
platina	3½
stříbro	30
nikl	71
cín	942
měď	1.696
olovo	6.360
železo	60.880

Z této tabulky jest viděti, proč se na př. železo nehodí za peníze — byly by příliš těžké a proč právě zlato a stříbro se za peníze hodí nejlépe. Naše základní jednotka, zlatý dollar, jak jsme nahoře ukázali, má vysokou hodnotu a následovně také vysokou kupní sílu — a proto snad se nelíbí stříbrařům kteří chtějí míti dollar lacinější, aby prý jich člověk mohl míti víc. Co chtějí stříbraři? Aby "dollar" se stal lacinější, aby měřítkem hodnoty nebylo zlato, nýbrž stříbro. Kdyby oni zvítězili, bude slovo "dollar" znamenati hodnotu obsaženou v 371¼ gránech ryzího stříbra — tedy hodnotu o mnoho menší, nežli má dnešní dollar, který koupí 702 grány ryzího stříbra. Takový dollar by koupil jen 1 bušl pšenice a stačil by sotva na jeden den na stravu a byt. Byl by o plných 48 procent, tedy bez mála a polovici menší než-li je dollar nynější. Zkrátka, byl by to vlastně zcela nový peníz hodnoty o polovici nižší než nynější zlatý dollar. Otázka tedy jest, máme-li hlasovati pro tuto ohromnou změnu v našich financích, která všechny kontrakty vyslovené pouze v "dollarech" srazí a sníží o polovici v jejich ceně. Je to spravedlivé?

Pravili jsme, že za měřítko hodnoty hodí se pouze věc, která sama hodnotu má a sice nejlépe drahé kovy. Pozemky se k tomu nehodí, poněvadž nemají cenu veskrze jednostejnou a obilí se k tomu nehodí poněvadž v ceně příliš kolísá. Ale jak věci se mají, přihlédneme-li k druhému úkolu peněz: býti oběhovým prostředkem, jest to, sprostředkovati výměnu zboží. K tomu není třeba drahocenných kovů, které by příliš častým přenášením příliš mnoho na ceně tratily, proto se za oběhovou měnu lépe hodí pouhé náhražky cenných kovů, kterými obyčejně bývají papíry. Ty jsou lehké a pohodlné, ale jsou to vždy jenom náhražky kovův! Papír může býti oběhovým prostředkem, ale nikdy ne měřítkem hodnoty! Vždyť ani žádné povšimnutí zasluhující hodnoty nemá. Ale právě ty papíry v oběhu pomátly některým lidem hlavu. Oni zapomněli na ty dva různé úkoly peněz a odloučivše papír od kovu, jejž nahražuje, uvěřili, že ten papír sám má hodnotu kovu, kterou, prý mu dala vláda! Tento osudný omyl zavedl lidi ku grýnbekářství a k lacinému stříbraření.

Pravíme-li tedy, že ta neb ona země má zlatou měnu neznamená to, že má veskrze zlaté peníze, nýbrž pouze tolik, že v té zemi hodnota prodejeného zboží měří se ve zlatě a vyjádřuje se ve zlatých penězích. Při tom nikterak není nutno, aby samé zlato bylo v oběhu, ba aby zlato vůbec v oběhu bylo, neboť jeho místo obyčejně zaujmou zlaté certifikáty a noty (bankovní nebo státní) zlatem splatné. Kde se zlatá měna udržuje, jako na př. u nás, tam všechny peníze, zlaté, stříbrné i papírové, jsou stejně ceněny, poněvadž zlato je měřítkem a výkupním penízem.

Máte jednu neb více krav?

Jestli ano, [illegible] mléčné odstředivky.

The De Laval Separatory [illegible] The De Laval [illegible]

[illegible] The DeLaval Separator Co.

Odbočky: ELGIN, ILLS. — Hlavní plátenna 74 Cortland St., NEW YORK

Slavie o dem. platformě.

Přední tento časopis demokratický, kterýž dosud vždy za věc strany neohroženě dřevce lámal, přináší v posledním čísle svém o výsledku národní konvence demokratické úvahu následovní, pro stranu tu ovšem nepříliš lichotivou úvahu, z níž však vzdor tomu dosud nevysvítá, jak "Slavie" zachovati se míní, zda totiž i na dále straně, zásady své zradivší, otročiti bude, či zda zachová se poctivě a dle přesvědčení svého, z každé řádky dýšícího, strany té se zřekne a pro platformu druhou, poctivou se prohlásí. Píšeť následovně:

"Zasedání demokratické národní konvence v Chicagu je skončeno. Ve znamení stříbra a osudné šestnáctky půjde strana v zápas volební — zřekla se tedy Jeffersonových zásad o plnocenné měně a do té míry podlehla populistům. Nominace dopadla pak dle toho: navržen ovšem stříbrař, jeden z nejschopnějších stříbrařů, Bryan z Nebrasky, ale ten není demokrat, nýbrž populista. Roku 1894 veřejně vystoupil z demokratické strany a přihlásil se k populistům. Přes to vše Bryan vyniká schopnostmi nad McKinleyho, který je také stříbrař, ale zbabělý.

První část chicagské platformy, kde se vyčítají demokratické zásady svobody, rovnosti a spravedlnosti, jest výtečná, škoda jenom, že několik odstavců následujících se s nimi neshoduje. Konvence sama pošlapala právo, když vyloučila čtyry michiganské delegáty řádně zvolené a na jejich místo dosadila lidi, kteří od žádné ani na rychlo sbubnované konvence žádných pověřujících listů neměli! Byli to dobrodruzi, a stříbraři ve své divoké snaze pojistiti si dvoutřetinovou většinu, je proti všemu právu uznali.

Celní planka je nápadně krotká — planka o dani z příjmů chce ji zavésti ne opravou ústavy, nýbrž násilnou změnou nejvyššího soudu spolkového — ale nejhorší je planka finanční, která opakuje celou řadu bludů Coinovy finanční školy. Není pravda, že první mincovní zákon učinil stříbro základem měny; on zavedl bimetalism, stříbro a zlato. Není pravda, že akt z roku 1873 přijat byl bez vědomí lidu. Není pravda, že zlatá měna je soustava britská: ona je to také soustava stejným právem německá, francouzská, rakouská, italská, turecká atd. Jest pošetilé, chtějí-li stříbraři zákon proti zlatým kontraktům — kontrakt jest u nás svobodný. Není pravda, že národní banky vydávají "peníze", neboť jejich noty nejsou zákonitým platidlem a nikdo jich nemusí přijímati, nechce-li. Je pravda, že spolková ústava mluví o "zlatě a stříbře", ale ona nikde nemluví o šestnácti k jedné. Prohlášení planky proti bondům jest nepoctivé. Nechce-li naše vláda své dlužné papíry zneuctíti a zamítnouti, musí se v čas nouze dlužiti, aby nezbankrotovala. Celá ta finanční planky jest od začátku do kraje plná finančních bludův.

Bryan jest lepší a schopnější kandidát než-li McKinley, ale ten má ohromnou výhodu v tom, že stojí na zlaté platformě, ač je sám stříbrař. Proto má Bryan pramalé vyhlídky na zvolení. Celá řada demokratů, kterým úvěr národa jest nad prospěch strany, půjde proti němu."

Česká osada v Minnesotě!

50,000 akrů vybraného prerijního pozemku

Na prodej při snadných podmínkách. Pětina hotově, zbytek na roční splátky na 7 procent úroku. Ladem ležící pozemky blíže železničních stanic $13 až $15 za akr, něco upravených farem po $18, $20 až $23 akr. Půda sestává z černé ornice se žlutou spodinou a jest velmi úrodná. Krajina tato hodí se též dobře k chovu dobytka a sena tu nadbytek. Pšenice sype 30 bušlů po akru, oves 60 bušlů, žito 50, kukuřice 50 a len v prvním roce 10 až 20 bušlů po akru. Dobrá voda v hloubce 25 stop. Krajina tato jest zahradou Minnesoty.

Přijďte si pozemky tyto prohlédnouti a zajisté koupíte!

Adresujte dotazy na

Iowa Immigration Land Agency, Walnut Grove, Redwood Co., Minn.

aneb Martin Stava, agent, Bruno, Neb.

Dobrá dobytkářská farma

jest lepší než zlatodol.

Vlastním přes 100,000 akrů nejlepších pozemků v Americe k chovu dobytka a smíšeného polaření. Bohatá půda, cenné lesy, zdravá klíma, hojnost deště a vláhy a krásné potůčky, protékající každým směrem. Pozemky nalézají se ve velké české osadě, v pobliží dobrých trhů, kostely, školy atd. Prodávám pozemky od $3.00 do $10.00 akr, které vzdělány, budou míti cenu $20 až $100 akr. Mírné podmínky a dlouhá doba sečkání, tak že každý může sobě zaopatřiti dobrou farmu a pohodlný domov. Přijďte hned, dokud nejlepší pozemky, jež prodávám, nejsou rozebrány, aneb si zašlete o knihy, spisy a mapy, pozemky tyto popisující; zašle zdarma 13-4

K. ROSHOLT, Eau, Claire, Wis.

Učte se **ANGLICKY!**

Každý ví nejlépe sám o sobě, jaké veliké výhody na něho čekají, když se anglicky brzy naučí. Nejlepší pomůckou k naučení se této důležité řeči je **Praktická škola anglického jazyka.** Celé dílo toto vyšlo ve 12 číslech (celkem 370 stran velmi pěkného papíru) a stojí pouze $2.00; 6 čísel $1.25 a na jednotlivá čísla po 25c. Kdo se nyní přihlásí, dostane všecka čísla od počátku. Kdo stále odkládá učení se anglické řeči, ten se nikdy nenaučí. Proto si toto cenné dílo bezodkladně objednejte. Adresa: *Ant. M. Soukup, 599 Throop St. Chicago, Illinois.*

DEJME TOMU, že máte dovézti do města těžký náklad a jedna cesta vede do příkrého, vysokého kopce a druhá po krátkém mírném svahu. Kterou zvolíte? Zdviž (elevator) vazačů CHAMPION jest krátký, má mírný sklon a plátenka jsou daleko od sebe. Obilí netlačí se ve zdviži a probíhá nejlépe a lehčeji než u kteréhokoli jiného vazače. Hořejší plátenko jest tak zřízeno, že přináší pravidelně a stejnoměrně posekané obilí k vazacímu ústrojí.

Elevator CHAMPIONU.

Elevator jiných vazačů:

Zdviže jiných vazačů jak patrno, jsou příkré a vysoké.

Ku příkladu, máte 300 lb. těžký kámen odvaliti z pole, co uděláte. Naložíte si ho na záda a ponesete ho, nebo užijete dlouhé páky, kterou ho odvalíte? Tak jest tomu u NEW CHAMPION vazače, neb tam jest výstředné kolo pakou, které usnadní práci, kdež jest těžká.

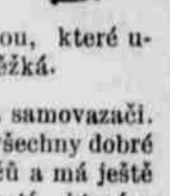

Toto jsou novinky na samovazači. NEW CHAMPION má všechny dobré vlastnosti jiných vazačů a má ještě celou řadu jiných předností, které u jiných strojů nenalézáme. Dříve než koupíte stroj, prohlédněte si náš. Jednatelové jsou ve všech větších osadách.

The Warder, Bushnell & Glessner Comp.

Vyrabitelé CHAMPION vazačů a sekacích strojů.

Springfield, Ohio. Chicago.

"The Warder, Bushnell & Co." vyrábí Champion samovazače od roku 1853. Zároveň udržují v jednatelnách po celé zemi části strojů ku správkám. Hlavní jednatelna nalézá se v Council Bluffs a ti z našich krajanů kdož Omaha neb Council Bluffs měli by navštíviti písárnu v čísle 115 So. Main ul., Council Bluffs, Ia., kdež bude jím řiditelem p. L. A. Devinem vše správně vysvětleno.

HLEDAJÍ SE jednatelé k prodávání obrazů St. Louiského tornáda neb hlavních osob v příští kampani. Od $5 do $10 výdělku denně. Hlaste se hned a zašlete 25c. na vzorek. *O. & S. Silbermann, St. Paul, Minn.* —Dep't P.Z. H14-3m

Pánům úředníkům spolků.

Účetní (obchodní) knihy, jako Ledgers, Journals, denní knihy a jiné od 75c. nahoru u Pokroku Západu